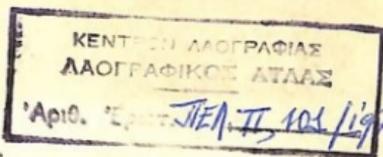

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΣΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Ὁ γεωργὸς πλὴν τῆς κτηνοτροφίας βιοπορεύεται καὶ ἐν τῇ κτηνοτροφίᾳ
2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Ὁμογενεῖαι... Τυρανναὶ ὡς βεμφοροὶ
ἢ... δασ. μιβαλάριδες... καὶ... βολλοσμοδοί...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὔτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὄλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὔτοι : ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ναί... Πρωμιστικῶς... εἰς εἶδος... ἄλλα... αὐτῶν... ἢ βραχυμεραβία... καὶ... νύκτας... ἢ... εἰς... εἰς... ἢ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

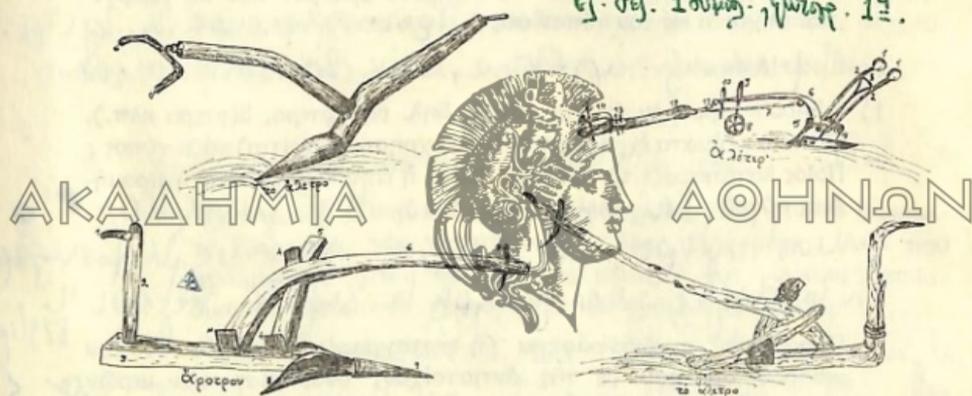
6) α) Οί νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Ναί... διὰ... πύργου... ἐξ... ταβάνης... Μακρινῶν... ὡς... ἄλλοι... καὶ... ἄλλοι... ἢ... ἀμύθη...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ;

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού. *Ἐρχομαι αὐτὸς ἐπὶ τοῦ σπυροῦ καὶ κρομμύδα*
καὶ ἀλωνίζω τὸ σπυρὸν ἐν τῷ ἀλώνῳ.
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἢ... ἢ... ἀναμειβόμενον*
ἢ... ἢ... ἐν τῷ ἀλώνῳ... ἢ... ἢ... ἐν τῷ ἀλώνῳ... ἢ... ἢ... ἐν τῷ ἀλώνῳ...
ἢ... ἢ... ἐν τῷ ἀλώνῳ... ἢ... ἢ... ἐν τῷ ἀλώνῳ... ἢ... ἢ... ἐν τῷ ἀλώνῳ...
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμεραν. Ποῖαι διαφοραὶ υπῆρχον (ἢ υπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

Ἐ. σπ. 1ου μ. 19.

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τό έν χρήσει ύνι (ή τά έν χρήσει, εάν είναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν έκάστου.

... *Κυβερνήσιο το φλασκίον α' ψιφίτη. Δεν εἶχανε
δέντρο ύνι.*

- 5) Ποίον τό σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

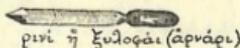
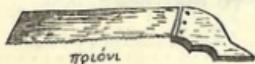
- 6) Ήτο (ή είναι) κατεσκευασμένη έκ ξύλου ή σιδήρου; *Παλιό αὐτό*

*ξύλο καί αἰχμηρὸ σιδήρου. ἤρ. χρῆσις αἰῶς
σιδήρου.*

- 7) Ἔργαλειά διά τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

*σκεπάρνι, άρίδα, σμίλη, σπῆ, ξυλοφαί, κλπ. κούρα,
ξυλοφαί, λα. κούρα, λα. ξυλοφαί, κλπ. σκεπάρνι.*

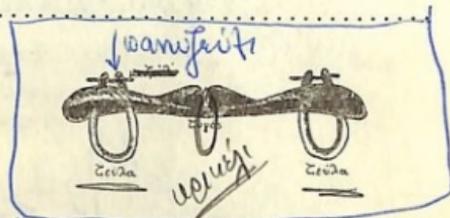

A' γ' 2. Γεμωροι: εμαυμεροστανε λα' κυρτα
χρα του αενημου. εβαφε ο γεμωρος και ερα
λιωρο υπα. υατα λιη ευφυνια. Οι γεμωροι ε
και μη ενουα οη ελανε χλυχοι και το αρα
εβαφε ερα και υατα λιη ευφυνια μωρε
εμυβαια.

μυβαια: εβαφε το μωρο εβαφε και το αρα
το κυρτα υατα ευφυνια εβαφε οη ευφυνια
εβαφε εβαφε και οη το μωρο.

επιζαρος: γεμωρος ελανε και αρα, το ερα
εβαφε υατα αρα το εβαφε και εβαφε α
το υατα και τα οηο τοις το υατα ο οη

- 8) α) Διά τόν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες, ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βόε, ὄνο, ἵππο, βοῦνο, ζῶον*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *δύο, ἑνα, ἑνα*
- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *βαβαῦσ*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

κρίκος ἀπὸ ξύλου καὶ ὀνομάζεται ἐξ ἑσθίας ἀπὸ τὸν ξύλον

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *καμμὸ ἀπὸ ἑνὸς ζώου*

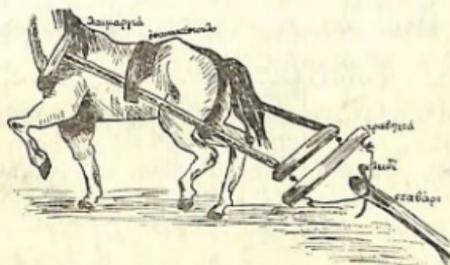
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον), 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναῖκα, 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

..... ἡλιθ. ἐρημιας. ὄχι πρὸς οὐδὲν δυνατὸν

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετ' ἰσοκράτους, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μετ' ἰσοκράτους. ἡλικία δεινῆ. ἀπὸ τῶν κέρατων
 καὶ δὲ καὶ τὸ αὐτὸ φαίνεται πρὸς τὰ ἀμφοτέρωθεν
 μαζικῶς (καὶ κατωτέρω καὶ ὑψηλῶς)

ωγή ξεβάδα.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίγεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ καθὲ εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν;

... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...
... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ... ὄργωμα ...

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... ξιφασία καὶ μὴ..... ἴσχυρ. συμμείω. ἴσχυρ.
βενθόζιμ..... ἴσχυρ. ἀσπ. φαλακρὰ..... ἴσχυρ.
ἴσχυρ. φουράγ..... ἴσχυρ. ἀσπ.

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

..... ἴσχυρ., ἴσχυρ. ἴσχυρ., ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ.

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους

..... ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ.
..... ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ.

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

..... ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ.

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

..... ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ. ἴσχυρ.

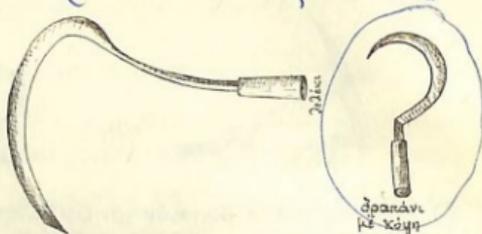
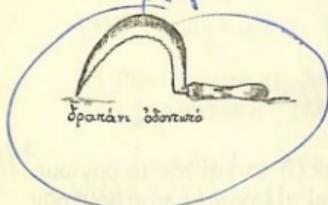
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Δερμάτινα.....
 Ἰ. φιλάνανκ. αἰ. γύβη. γελὲ. β. ἰσροβ. α. α. ἰσρο.
 ἰσρο. ἰσρο. γ. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο.
 ἰσρο. ἰσρο. γ. β. δερμάτινα. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο.

ὠλυμπία

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ἰ. ἰσρο. αἰ. φιλάνανκ. γύβη. γ. ἰσρο. α. α. ἰσρο.
 ἰσρο. ἰσρο. γ. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο.
 ἰσρο. ἰσρο. γ. β. δερμάτινα. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο. ἰσρο.

2) Μὲ δρεπάνια ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσης) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παραδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

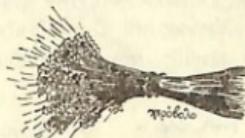

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ εργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτῆ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ὀδοντωτῆ.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Τα δένδρα (6-8) γάνυν 6 φορτίο,
 6 φορτία τα κελύμνα εἰς διάφορα γὰρ εἰς
 χωράφι γὰρ εἰς τὴν κελύμνα.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές.

7. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ;

Μερίστια
 ὄχι θερίζουσι
 δὲ εἰς
 ἑαυτοὺς καὶ
 ἄλλοις
 αὐτῶν

Ὑπὸν θεριστῶν γυναικῶν ἢ
 ἄλλων ἀγαθῶν γυναικῶν
 ἔρχονται εἰς τὴν κελύμνα

2) Πῶς ἡμείνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τρόπον σας ὀνομασθολογίαν)

τὸ μὲν ἡμερομίσθιον
 τὸ γυναικῶν
 ἀνευ φαγητοῦ
 καὶ κελύμνα
 παροχῆς
 ὄχι εἰς
 ἑαυτοὺς

Ὑπὸν θεριστῶν γυναικῶν ἢ
 ἄλλων ἀγαθῶν γυναικῶν
 ἔρχονται εἰς τὴν κελύμνα

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ὑπὸν θεριστῶν γυναικῶν ἢ
 ἄλλων ἀγαθῶν γυναικῶν
 ἔρχονται εἰς τὴν κελύμνα

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή, Κυριακή
 μπροστὸς ἔργου... τὸ τέλος... κίονος... ~~...~~

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

15 τραγούδια
~~.....~~

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὁλοκληρῶς ἀθήριστο καὶ ἔχεται κίονος
 καὶ κίονος καὶ κίονος, καὶ κίονος κίονος
 καὶ κίονος καὶ κίονος κίονος
 καὶ κίονος καὶ κίονος κίονος
 κίονος κίονος κίονος

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς εἴηρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν καὶ δεμάτιασμα καὶ ὡς τὸν δέσιμον
 ἡμέραν καὶ τὸ καὶ τὸ δεμάτιασμα ὡς τὸν δέσιμον

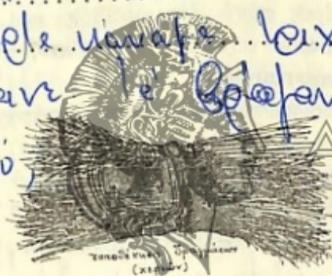
2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Με' τὸ χερί το' δένουμε... ἡν κα' εὐρεῖ...
 καὶ ὅ βραβεῖ αὐτὸς τὸ ἴδιον καὶ τὸ δίνου...
 ἢ δὲ αὐτὸς... καὶ... ἢ βραβεῖ... ἢ δὲ αὐτὸς...
 ἢ δὲ αὐτὸς... ἐν... βραβεῖ... ἢ δὲ αὐτὸς...

Χωρὸς ἔργου, με' τὸ χάρμα, ἄγχι
 ἀπὸ τῶς βραβεῖ... ἢ δὲ αὐτὸς...

ἢ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...
 ἢ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...
 ἢ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

τὰ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...
 ἢ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...
 ἢ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...
 ἢ δὲ αὐτὸς... ἢ δὲ αὐτὸς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

ἢ δὲ αὐτὸς...
 κερα...
 ἢ δὲ αὐτὸς...

« Ἐργασιὲς τῶν γεωμηλων...
 μαρτυρεῖ τῶν χειμῶνα »

φωτογραφίας) 1. ... δερμάτινα... στο... γυλο... στο...
 χωράφι... Αθηνά... κλάμα... αέρας... και... νε...
 ψωμί... και... τα... και... και... και... και...
 δερμάτινα... και... και...

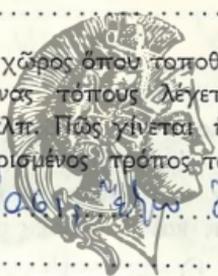
Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τών δερματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μεταφέροντο εις ἄλλην θέσιν, π.χ. εις τὸ ἄλωνι, εις τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

δοξία... φρενίς... το... φη... και... και... και...
 υποβασι... στο... και... και... και... και... και...

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

θεμνωστάσι... και... και... και... και... και...

3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

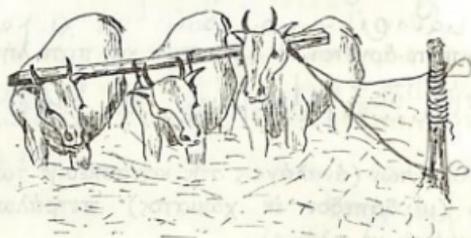
Ναι... και... και... και... και... και...

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

ἔξω... και... και... και... και... και...

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

τὰ δερμάτια τὰ μακροβαρῆ ἀπὸ τῆς δερμῆς καὶ λεί...
ἀπὸ τῆς ὀρθῆς κίβ' εἰς ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ καὶ ἔξωθεν
τὰ καὶ λείβη τὸ ἐλαφί...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

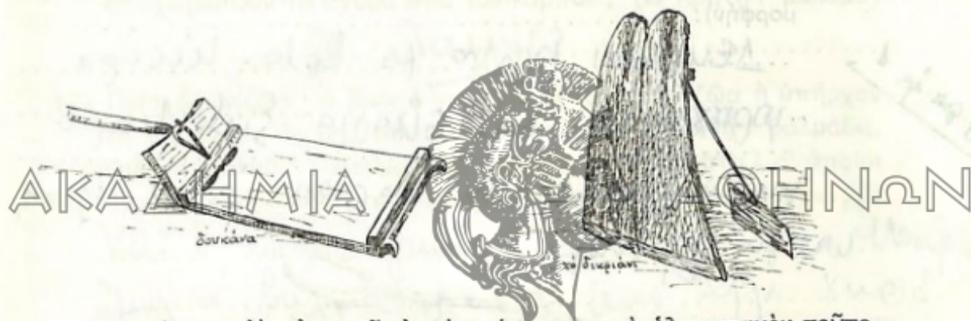
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυραποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπιγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλιεῖς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιεῖς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Η δὲ γὰρ νουένη εἰς νουένη τῶν ἡμῶν.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοιπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾶ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὄλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγυσομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Με νουένη ἡθοο κατω εἰσε
 εἰσε εἰσε εἰσε εἰσε
 νουένη εἰσε εἰσε εἰσε

ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ

Μαγειρεύεται ωσεί' εἰ ἀνδρώνων τον Σεγυμα βαρπιαδες.
Αὐτοὶ ἀναγράφονται νῆ' εἰς τὴν ἰστορίαν. Ἄλλοι τῶν γεωργῶν εἴδον
εἶχαν δὲ τὰ τῶν γῆρας καὶ ἄλλοι δὲν εἶχαν. Μὲ τὸ γῆρας
καὶ βίβριε καὶ παιδιὰ ὅ,τι ἔχον οἱ κότερας καὶ
ὅ,τι τὴν ἐπιγῆρα.

Ἔχονε μὲν βίβριε μὲν τὸ ἄλλο (καὶ καρπιαδες)
καὶ βίβριε δὲ τὸ εἰς τὸν ἀνδρῶν μὲν δὲ τῶν
καὶ γῆρας τῶν γῆρας καὶ ἄλλοι. Ὅσον τῶν
καὶ τὴν βίβριε μὲν εἴδον τὴν γῆρας.

+ η ~~το~~ φειδύριον και νε' ξυμφορμω' και
 δε τ' ελιμν' ωλε' υαλε' υαδρω'.

8) Από ποίαν ώραν τής ημέρας αρχίζει ο άλωνισμός, κατά ποίαν δε διακόπτεται διά να επαναληφθῆ τήν επομένην. ;

ω. ζυμφορμω'... δευτερο... υαλε' υαδρω'...
 δε. υα. ... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω' - υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 και υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 και υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...

12) Ποία άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι έν χρήσει; (Είς τινας τόπους χρησιμοποιείται επίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τήν κατωτέρω μορφήν):

... δευτερο... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...

β. υαδρω' 2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

δουκράνι ή διχάλι

13) Κατά τήν διάρκειαν τοῦ άλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μέ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουσ στάχυς ;

κάθε... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...

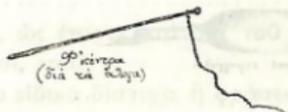
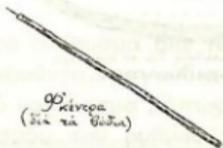
14) Ἦτο έν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διά τήν ὀδήγησιν και τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε και ποία ἦ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τήν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

β. υαδρω' 2

... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...
 υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'... υαδρω'...

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν

Σπύρι

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθοῦν διά νά άποχωρισθοῦν τά άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

λαμνί

17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδικά του ζῶα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστά (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωγιάτες), οί όποιοι είχαν βοδία ή άλογα και ανέλαμβανόν τόν άλωνισμόν

Και... ο... ίδιος... ο... γεωργός... με... ζῶα... ή... ύπήρχον...
 ή... ύπάρχουν... άκόμη... ειδικοί... άλωνιστάι... (έν Αίτωλία : βαλμάδες,
 δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωγιάτες), οί όποιοι
 είχαν βοδία ή άλογα και ανέλαμβανόν τόν άλωνισμόν

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζῶα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τούς στάχυς· π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

με... σπύρι... ή... ζῶα... ή... ύπήρχον...
 ή... ύπάρχουν... άκόμη... ειδικοί... άλωνιστάι... (έν Αίτωλία : βαλμάδες,
 δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωγιάτες), οί όποιοι
 είχαν βοδία ή άλογα και ανέλαμβανόν τόν άλωνισμόν

19) 'Ο κόπανος οὔτος πώς ελέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμά του ;

κόπανος

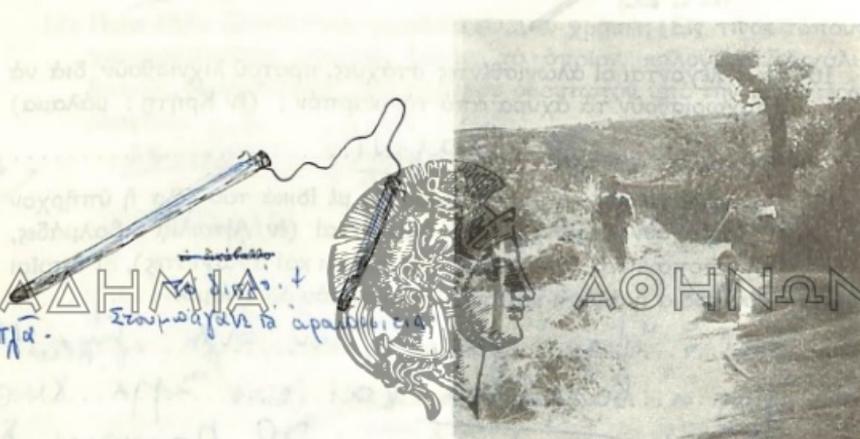
20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμελιτὸ διὰ τὸ κοπάνεμα μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 τὰ διπλῶν
 Στοιμωθήσαν τὰ ἀραβικὰ...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο ἴσον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

ἔνας κροφ. πρὶν τὸ μωροῦσε.

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

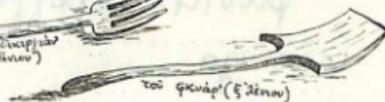
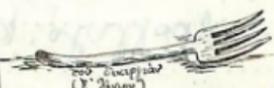
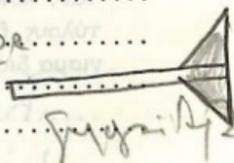
Δ. Κ. Α. Σ. Η. Μ. Ν. Α. : Π. Σ. Μ. Ν. Α. Δ. Ο. Π. Η. Ν. Ο. Ν

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

λαμπι... το φαρέτρας καὶ το Σεμεριάνι

παλαμάκι καὶ το φαρέτρας

Ὁ σχηματιζόμενος σωρός ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

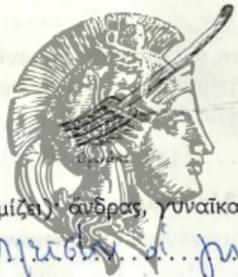
από τον καρπόν, καρφώνεται τι επάνω εις τον σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Μαυροζῆ... ὄψε... με... νε'... μωροῦ... να'
 ρυτι... ὄψε... με... μέλλου... ἀκαίμα... να'
 ἄρα... Πρὶν... ἢ... χιμ... ὄση... ἔρα... να...
 χαροκόρη... καὶ... ἔρα... χιμ... ἴδια... καὶ... ὄ... ἔρα... χιμ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

ἢ... ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα...
 ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα...
 ἔρα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ὄση, ἢ... ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλιπ ;

Κότβαγα... ἔρα... καὶ... ἔρα...
 κόντια... ἔρα... καὶ... ἔρα... καὶ... ἔρα...
 ἔρα...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

(ζάρο)

Μέλις... φτυάρι... μὲ... ριζαίωμα... ἰσοπέδη...
 ραβδί... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη...

7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

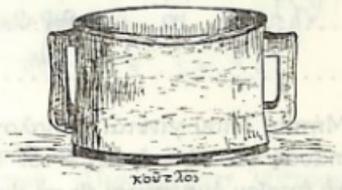
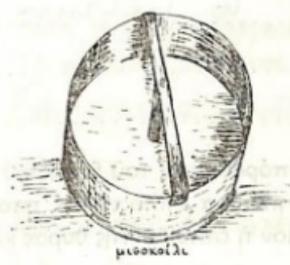
Μὲ τὸ ἐπιτόμιον... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη...
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΔΕΛΦΩΝ...
 ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη...
 + χρόνου... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη...

8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

+ Ἄλλο... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη... ἰσοπέδη...
 28

χωρητικότητά του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

*... ἀρχαῖα... ἀσπίδα... ἰχθυόματα...
 ... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα...
 ... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα... ἰχθυόματα...*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *καθε ἡμερ. εἰς τὸν*

ἀκροῦντα τὸν

εἶσπραμος

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

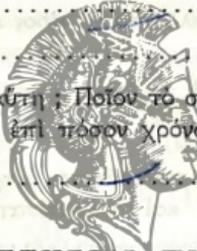
ὄλεν πούλινα τοῦ ποσίου τοῦ κούρινο

ὄλεν τοῦ ποσίου

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσετε. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

εἰς Ἀποκριάς τὸν Ἀεζιῶς καὶ τὸν Ἐπιφανίου
καὶ τὸν Ἀγαθῶν

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

τὸν παραμονὴ τὸν Ἀεζιῶς ὁ τὸν Ἐπιφανίου
τὸ βράδυ ὁσην χεῖμας τὸκαν κεφαλαί
ὡσὶ χεῖμας ὁ ἀλάω χεῖμας
τὸν εἰ τὸν ἀποκριῶν τὸν ἰδὲ

Υψος & βάθος.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος;...

Εύκλιαν... και... Κεχαί... ο... υψος... και... και...
και... και... και...

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος;.....

Τα... και... και... και... και...

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

και... και... και... και... και...
και... και... και... και... και...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Πηδάματα... και... και... και... και...
και... και... και... και... και...
και... και... και... και... και...

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς; (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

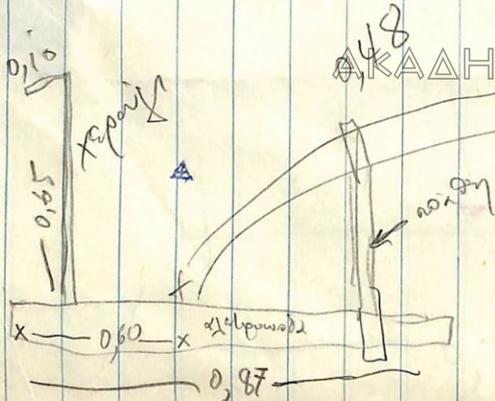

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

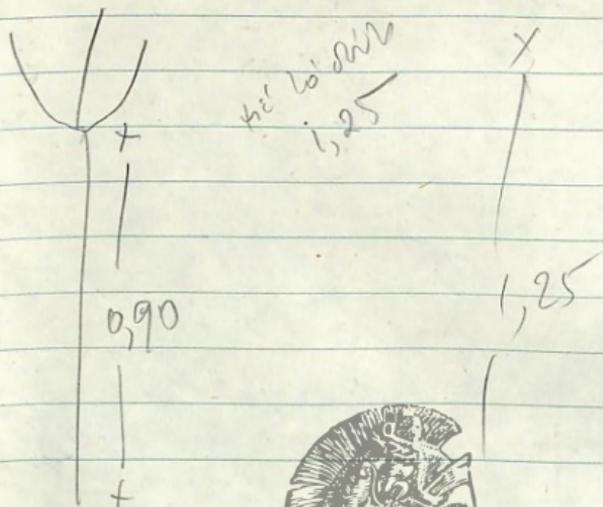
0,10

0,65

0,60

0,87

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

8100 1/2

ΑΘΗΝΩΝ

1.

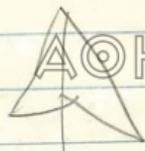

~~Αθήνα~~

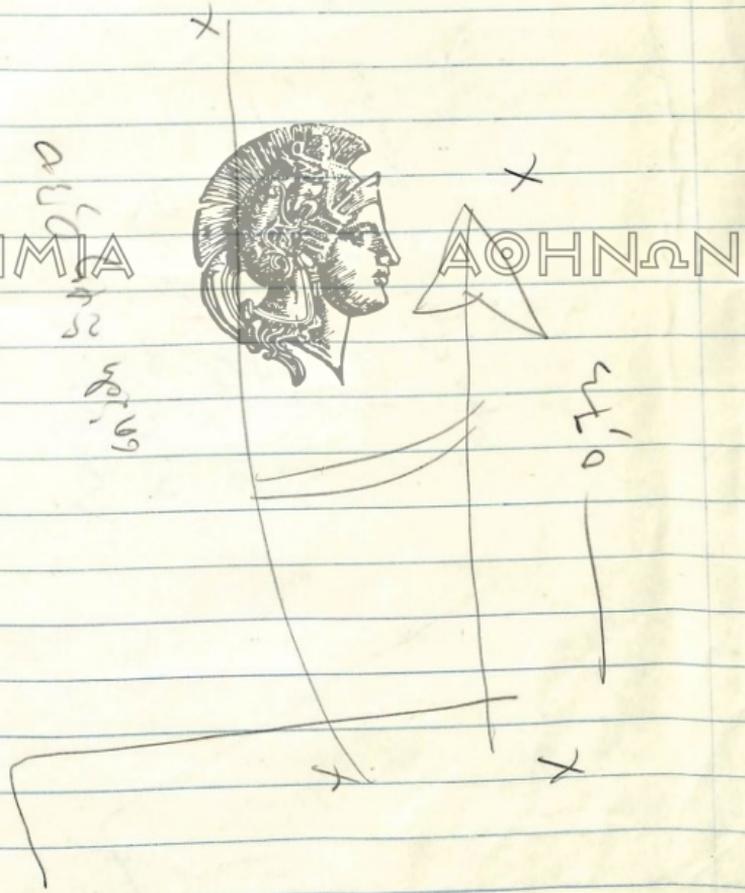
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

0,30
22

60,25

0,75

1,15

από

κέρχ

απ

0,29

απ

0,11

από κέρχ

0,14

από κέρχ 0,30

1/2

4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

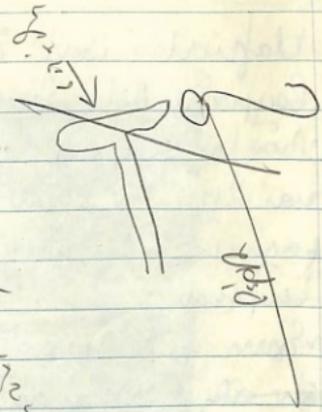

ΑΘΗΝΩΝ

Μαρίνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

βάρη : 0,50
αριθμ (πλ)
εσφ (πλ) 0,30

110
Συνολική βάρη
0,80
αριθμ (πλ)
εσφ (πλ) 0,30
βάρη

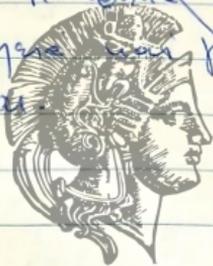
6

Αφύπνως

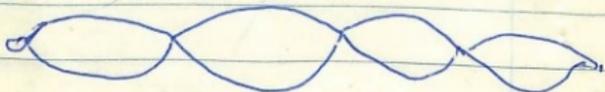
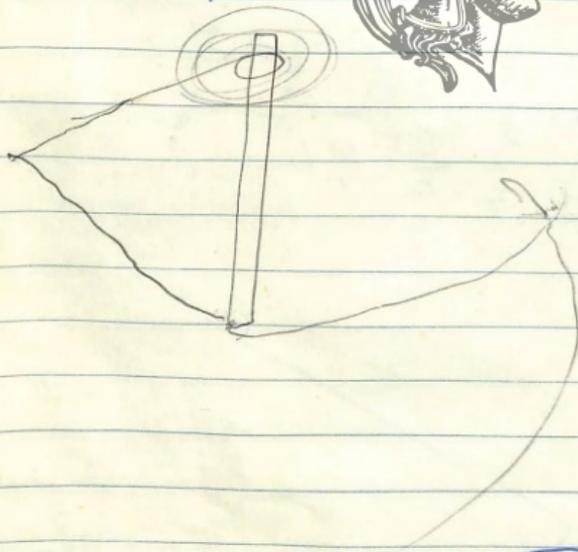
Μαφίαιον ναί' εἰ ἰδένων ναί' ἴπτα
βαπταῖα. Αἰοί ἀναμύβατα καὶ ἄμυον.
ἴθασ τοῖς χυμῶν ἄμυον εἶχαν δὴμα' τοῖς ἴπτα
ναί' ἄμυον δὴν εἶχαν με' ἄμυον, ναί' βόδιε, ναί'
παύατα, ὄν' εἶχε ναί' ναί' ναί' ὄν' ναί'
εἰπέρεν.

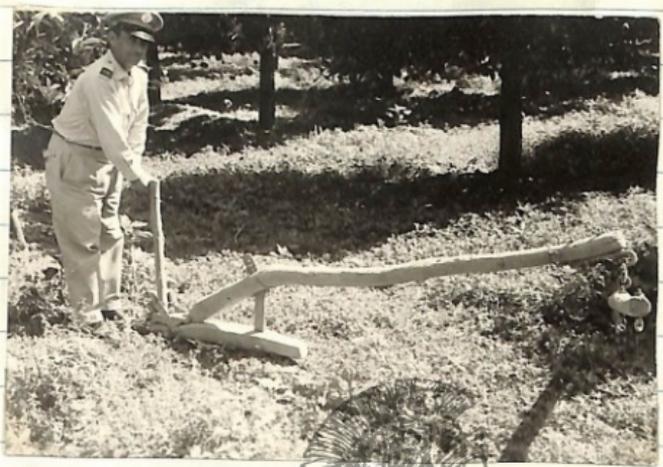
ἴπτα με' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί'
~~ναί' ναί'~~ (ναί' ναί'), με' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί'
ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί'
ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί' ναί'

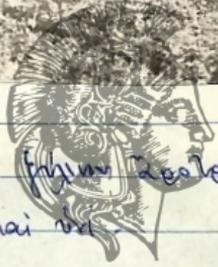
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ταγαυή φύση εσπερα χμευ
ελεπα' ναι το

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2. Ην χενου σιδηρον
διφληρον ἄεστεν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

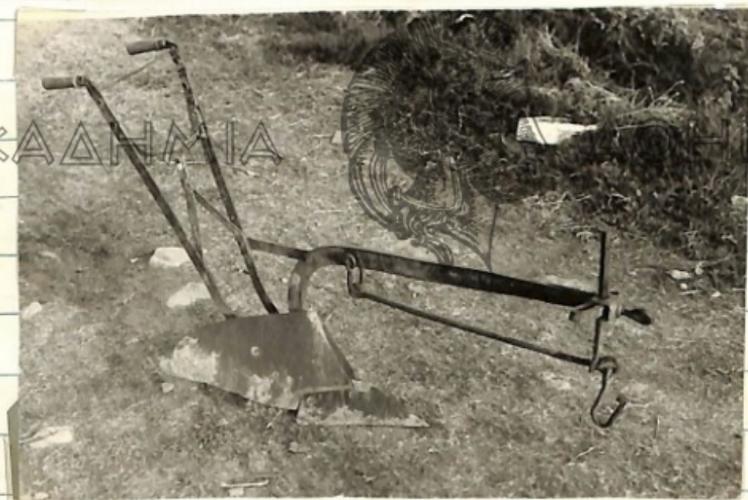
ΑΘΗΝΩΝ

3.

4.

5.

στη χειρὸς ἄνθρωπων μηχανὴν ἀρόλου.